

GÖRSEL TASARIMDA SANAT, TEMSİL VE İLETİŞİM

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Erkan ÇİÇEK

Dr. Öğr. Üyesi Gonca TÜRK

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8259-88-9

Kitap Adı

Görsel Tasarımda Sanat, Temsil ve İletişim

Editörler

Erkan ÇİÇEK

ORCID iD: 0000-0002-3935-7117

Gonca TÜRK

ORCID iD: 0000-0002-2218-5742

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

ART000000

DOI

10.37609/akya.2279

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

EDİTÖRDEN

İletişim; kişiler, toplumlar ve kümeler arasında çizim, resim, söz, yazı el kol hareketleri vb. simgeler vasıtasıyla düşünce dilek ve duyguların karşılıklı iletilmesini sağlayan bir etkileşim aşamasıdır. Sanat sözcüğü; genelde görsel sanatlar anlamında kullanılarak en genel anlamıyla yaratıcılığın ve hayal gücünün ifadesi olarak tanımlanmaktadır. Sanat; “İnsanların geçirdiği evrimleri, yaşama biçimlerini, yaşama bakışlarını, sanat biçimlerini ve sanata bakışlarını her zaman etkileyerek insanlara olumlu katkı sağlamıştır. Sanatı insan aklının ürünü olarak gören Hegel, sanattaki güzelliği doğadaki güzellikten üstün tutarak sanatın doğanın taklidi olmadığını, savunmuştur.¹ Sanat ve tasarımda mesajın anlaşılabilirliği ve anlam bulması iletişim temsilleri aracılığı ile mümkün olmaktadır. Temsil; bir olgunun, bir şeyin ya da nesnenin dışsal bir gerçekliğin bir düzlemde, dil ya da düşüncede, aynen hiçbir anlam ve içerik kaybı olmadan yansıtılması ya da betimlenerek anlatılması yani aktarılmasıdır. Gravür, Resim, Fotoğraf, Heykel, Sinema, Televizyon ve daha sanatın birçok alanında mesaj ve anlatım temsilleri üzerinden göstergebilim yoluyla çözümlenmektedir. Göstergebilim en genel tanımıyla göstergeleri inceleyen bilim dalıdır. Ferdinand de Saussure ve Amerikalı Charles Sanders Peirce ile temeli atılan daha sonra Fransız Roland Barthes, Umberto Eco, Christian Metz, Peter Wollen gibi düşünürlerinde katkıda bulunduğu çağdaş anlamdaki göstergebilim, yalnızca sözsözsel değil, sanat dillerinin çözümlenmesinde önemli bir katkı sağlamıştır. Böylece, Görsel tasarımda sanat, iletişim ve temsil ilişkisi geçmişten günümüze insanların ilgi alanına girmiştir.

Bu bilgilerden hareketle 7 farklı çalışmadan oluşan “Görsel Tasarımda Tasarımda Sanat, Temsil ve İletişim” kitabı 3 farklı kategoride bulunan bilimsel çalışmaları kapsamaktadır. Bu kategoriler şunlardır: “Tasarım ve İletişim”, “Tasarım ve Temsil”, “Tasarım ve Sanat” tır.

¹ Çiçek, Erkan. 2017. “Görsel ve Kavramsal Sanatlarda Yaşamboyu Öğrenme Açısından Fotoğraf ve Medya Okuryazarlığı”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. Sayı 51: 364. www.sosyalarastirmalar.com, pdf. 11.04.2021.

“Sanat ve İletişim” kategorisi altında iki farklı çalışma yer almaktadır. Bu kategorinin ilk çalışmasını Dr. Öğr. Üyesi Erkan Çiçek’in kaleme aldığı, **“Teknoloji ve İletişim Bağlamında Sanat Eseri Fotoğrafik Poster Çözümlemesi”** oluşturmaktadır. Kategorinin bir diğer bölümünü ise Doç. Dr. Tarık Emre Yıldırım’ın yazdığı **“Video Oyunlarında Ben Mitolojisinin Yeniden Üretimi”** konulu çalışması oluşturmaktadır.

Kitabın bir diğer kategorisi olan “Tasarım ve Temsil” başlığı altında ise üç çalışma bulunmaktadır. Doç. Dr. Doğan Arslan ve Öğr. Gör. Serra Kızıldaş Ogunlade’nin ortaklaşa kaleme aldıkları, **“Hareketli Tipografi Kimlikleri: Melbourne ve New York Şehri Örnek Uygulama Analizleri”** adlı çalışma bu alanın ilk çalışmasını oluşturmaktadır. Kategorinin diğer çalışmaları sırası ile; Dr. Öğr. Üyesi Gonca Türk **“Çocuklar İçin Kitap İllüstrasyon Stillerinin Örnekleme Piri Reis Hayat Hikayesi İllüstrasyonları Üzerinde İnceleme”**; Doç. Dr. M. Taragay Ayçe ve Sena Durdağı’nın ortaklaşa kaleme aldıkları **“2000 – 2022 Yılları Arasında Türkiye’de İlköğretim Ders Kitaplarındaki İllüstrasyonların Öğrenmeye Etkisi”** şeklinde yapılandırılmıştır.

Son kategori ise “Tasarım ve Sanat”tır. Bu kategori altında ise iki çalışma mevcuttur. Bu kategorinin ilk çalışmasında Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Aytaç, **“Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi’nde Bulunan Halı Sergileri ile Alakalı Bazı Belgeler”** konusunu ele almıştır. Bu bölümün son yazısı ise Araş. Gör. Dr. Kerim Emre Özerden ve Dr. Öğr. Üyesi Neslihan Uçar Kartoğlu’nun ortaklaşa kaleme aldıkları **“Otobiyografik Sanat Üretiminde Sanatçının Dönüşümü: Jodorowsky ve Gerçeğin Dansı** adlı çalışmadır.

Son olarak bu kitabın yayına hazırlanması sürecinde maddi ve manevi katkılarını bizden esirgemeyen ailemiz, arkadaşlarımız, hocalarımız ve yayınevi çalışanlarına teşekkürlerimizi sunarız. Başka çalışmalarda birlikte olmak dileğiyle...

Dr. Öğr. Üyesi Erkan ÇİÇEK

Dr. Öğr. Üyesi Gonca TÜRK

İstanbul, 2022

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Teknoloji, İletişim ve Sanat Bağlamında Fotoğrafik Poster Çözümlemesi.....	1
	<i>Erkan ÇİÇEK</i>	
Bölüm 2	Video Oyunlarında Ben Mitolojisinin Yeniden Üretimi.....	13
	<i>Tanık Emre YILDIRIM</i>	
Bölüm 3	Hareketli Tipografi Kimlikleri: Melbourne ve New York Şehri Örnek Uygulama Analizleri.....	31
	<i>Doğan ARSLAN</i> <i>Serra KIZILTAŞ OGUNLADE</i>	
Bölüm 4	Çocuklar İçin Kitap İllüstrasyon Stillerinin Örneklem Piri Reis Hayat Hikayesi İllüstrasyonları Üzerinde İncelenmesi.....	57
	<i>Gonca TÜRK</i>	
Bölüm 5	2000 – 2022 Yılları Arasında Türkiye’de İlköğretim Ders Kitaplarındaki İllüstrasyonların Öğrenmeye Etkisi.....	73
	<i>Sena DURDAĞI</i> <i>M. Taragay AYÇE</i>	
Bölüm 6	Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi’nde Bulunan Halı Sergileri İle Alakalı Bazı Belgeler.....	89
	<i>Ahmet AYTAÇ</i>	
Bölüm 7	Otobiyografik Sanat Üretiminde Sanatçının Dönüşümü: Jodorowsky ve Gerçeğin Danst.....	99
	<i>Kerim Emre ÖZERDEN</i> <i>Neslihan UÇAR KARTOĞLU</i>	

YAZARLAR

Doç. Dr. Doğan ARSLAN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi,
Sanat Tasarım ve Mimarlık
Fakültesi, Görsel İletişim Tasarımı
Bölümü

ID 0000-0003-2084-8298

Doç. Dr. M. Taragay AYÇE

İstanbul Arel Üniversitesi, Güzel
Sanatlar Fakültesi

ID 0000-0001-2345-6789

Dr. Öğr. Üyesi. Ahmet AYTAÇ

Aydın Adnan Menderes
Üniversitesi

ID 0000-0001-5424-4607

Dr. Öğr. Üyesi Erkan ÇIÇEK

Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve
Tasarım Fakültesi

ID 0000-0002-3935-7117

Öğr. Gör. Sena DURDAĞI

ID 0000-0003-3203-761X

Öğr. Gör. Serra KIZILTAŞ OGUNLADE

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Sanat Tasarım ve Mimarlık
Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı
Bölümü; Yıldız Teknik Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat ve
Tasarım AD. Doktora Öğrencisi

ID 0000-0002-4932-6744

Dr. Kerim Emre ÖZERDEN

Nişantaşı Üniversitesi, Sanat ve
Tasarım Fakültesi

ID 0000-0002-9247-8014

Doç. Dr Tarık Emre YILDIRIM

Wenzhou-Kean University, College
of Liberal Arts, Media Journalism
Department

ID 0000-0002-5155-3823

Dr. Öğr. Üyesi Gonca TÜRK

İstanbul Arel Üniversitesi Güzel
Sanatlar Fakültesi, Çizgi Film ve
Animasyon Bölümü

ID 0000-0002-2218-5742

Dr. Neslihan UÇAR KARTOĞLU

İstanbul Kültür Üniversitesi, Sanat
ve Tasarım Fakültesi

ID 0000-0001-5604-8044